

๒๕

อุปสรรคของ
การเจริญภาวนา

เครื่องกั้วลในการบำเพ็ญภาวนามี ๑๐ อย่าง
คือ กั้วลด้วยอาวาส ตระกูล ลาก กั้วลเพราะหมู่คณะ
การทำงาน การเดินทาง ญาติพี่น้อง
กั้วลด้วยเรื่องความเจ็บป่วยไข้
การศึกษาเล่าเรียน และอิทธิฤทธิ์

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๓๖

การเดินทางในสังสารวัฏ ถือว่าเป็นการเดินทางที่ยาวไกลที่สุด เพราะยากที่ใครๆ จะหาเบื้องต้น ท่ามกลาง และที่สุดได้ ไม่รู้ว่าจะมาถึงกลางทางแล้ว หรือว่าใกล้จะถึงจุดหมายปลายทางแล้วหรือยัง ไม่มีใครทราบ ท่านถึงใช้คำว่า เวียนวน เพราะไม่รู้ว่าจะไปสิ้นสุดกันตรงไหน ต้องเกิดแล้วตาย ตายแล้วเกิด วนเวียนกันอยู่อย่างนี้นับภพนับชาติไม่ถ้วน ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะชีวิตยังไม่พบที่พึ่ง ที่ยึด ที่เกาะอย่างแท้จริง ไม่มีหลักของชีวิต จึงต้องหลงวนอยู่ในห้วงทะเลทุกข์ มองหาฝั่งแห่งความสุขไม่เจอ แต่ถ้าหากใครได้เข้าถึงพระธรรมกาย มีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง ชีวิตจะพบกับความสุขความปลอดภัย แล้วไม่ต้องมาเสียเวลากับเรื่องไร้สาระ แต่จะมุ่งตรงไปสู่เป้าหมาย ปลายทางของชีวิต คืออายุตณนิพพาน

ในคัมภีร์วิสุทธิมรรค กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้สมาธิไม่ก้าวหน้าไว้ว่า

“อวาโส จ กุลฺ ลาโภ	คฺโณ กมฺมญฺจ ปญฺจํ
อทุธานํ ญาติ อาพาโธ	คนฺโถ อิทฺธิเต เต ทส

เครื่องกั่วงวลในการบำเพ็ญภาวนามี ๑๐ อย่าง คือ กั่วงวลด้วยอวาโส ตระกูล ลาก กั่วงวลเพราะหมู่คณะ การทำงาน การเดินทาง ญาติพี่น้อง กั่วงวลด้วยเรื่องความเจ็บป่วยไข้ การศึกษาเล่าเรียน และอิทธิฤทธิ์”

อุปสรรคของการเจริญสมาธิภาวนา

๒๓๓

การเจริญสมาธิภาวนาเพื่อให้เกิดมรรคผลนิพพานนั้น ใจจะต้องปลอดจากการกิจเครื่องกังวลใจทุกอย่าง ทั้งเรื่องที่อยู่นอกตัวและที่เกี่ยวเนื่องกับตัวของเรา ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง การกิจการงาน การศึกษาเล่าเรียน การทำมาหากินอะไรต่างๆ เรื่องครอบครัวญาติพี่น้อง คน สัตว์ สิ่งของ เราต้องรู้จัก ปล่อยวางเรื่องราวเหล่านั้น และไม่คลุกคลีด้วยหมู่คณะจนเกินไป แม้แต่สนทนาปราศรัยจนไม่มีเวลาเป็นของตัวเอง จะมีภารกิจ การงานอันใดก็ต้องรู้จักปลดปล่อยวางไว้ชั่วคราวเสียก่อน หลังจากเลิกนั่งจึงค่อยไปคิดไปทำต่อ และต้องรู้จักรักษาสภาพ ร่างกายให้แข็งแรง เพราะสรีรยนต์นี้เป็นสมบัติอันล้ำค่า และเป็นอุปกรณ์อย่างสำคัญในการสร้างบารมี ประพฤติธรรมให้เข้า ถึงธรรมกาย

เมื่อรู้จักปลดปล่อยวางจากเรื่องราวภายนอกต่างๆ เหล่านี้ได้แล้ว ใจจึงจะเป็นอุเบกขาธรรม คือเป็นกลางๆ ไม่ยินดี ยินร้ายในสิ่งเหล่านั้น แล้วจะได้น้อมกลับมาตั้งไว้ตรง ตำแหน่งที่ตั้งของใจ คือที่ศูนย์กลางฐานที่ ๗ ซึ่งเป็นต้นทาง ที่จะนำเราไปสู่ความบริสุทธิ์หลุดพ้น ไร้เครื่องพันธนาการร้อยรัด ทั้งมวล เป็นอิสระที่มีสุขได้ด้วยตัวเอง

พระลัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ทรงเป็นต้นแบบของ ชาวโลก ที่พวกเราพุทธบริษัทควรดำเนินรอยตาม พระองค์ทรง

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๓๘

มองเห็นสมบัติภายนอกที่ได้ครอบครอง ว่าเป็นเครื่องพันทนาการของชีวิต ทำให้จิตเป็นห่วงเป็นกังวล จึงตัดสินพระทัยอย่างเด็ดเดี่ยว ไม่อภยอวารณในทรัพย์สมบัติหรือสิ่งนอกตัวทั้งหมด พระองค์ตัดใจจากสิ่งเหล่านั้น ชนิดตัดใจเหมือนตายจาก เพราะสิ่งเหล่านี้เมื่อมีแล้วกลับทำให้ใจไม่เป็นอิสระ เหมือนเป็นเครื่องผูกหย่อนๆ แต่ว่าแก้ไม่ยอมหลุด เมื่อคิดได้อย่างนั้นก็ทรงสละมหาสมบัติออกประพาศิทธกรรม มุ่งแสวงหาความจริงของชีวิต

เมื่อได้ตรัสรู้ลัทธิปัญญุตญาณแล้วทรงทราบว่า การที่สรรพสัตว์ทั้งหลายจะพ้นจากความทุกข์ได้นั้น จะต้องไม่มีความกังวลใจใดๆ ทั้งสิ้น ความวิตกกังวลทำให้เกิดทุกข์ เมื่อใจยังไม่ปลอดจากความกังวลภายนอก ก็โน้มกลับเข้าไปแสวงหาความสงบภายในได้ยาก เพราะฉะนั้นก่อนอื่นก็ต้องสละเรื่องราวภายนอกตัว ให้ใจว่างเปล่าจากทุกสิ่ง ถึงจะนั่งหลับตาได้อย่างมีความสุข

*เหมือนในสมัยพุทธกาล มีพราหมณ์คนหนึ่งชื่อ พหุลลิก-พราหมณ์ เทียวตามหาโคที่หายไปในปี ตามหาอยู่เป็นเวลาแรมเดือนก็ยังไม่เจอ พราหมณ์จึงมีความเศร้าโศกเสียใจมาก

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๓๕

เพราะโคตัวนี้เป็นโคที่ฉลาดใช้งานได้อย่างคล่องแคล่วกว่าตัวอื่นๆ พราหมณ์เที่ยวตามหาจนกระทั่งมาพบกับพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งประทับนั่งอยู่ใต้ร่มไม้ พอได้เห็นพระฉัพพรรณรังสีที่เปล่งออกจากพระวรกาย จึงเกิดความเลื่อมใส เห็นแล้วรู้สึกมีความสุขขึ้นนอกขึ้นใจ เข้าไปเฝ้าโดยหวังว่าพระองค์จะช่วยปลดเปลื้องทุกข์ของตนได้

พราหมณ์ได้เล่าปัญหาให้พระพุทธรองค์ฟังว่า มีความกังวลใจหลายอย่าง โคก็หายไปหลายวัน เมื่อหว่านงาในไร่ ฝนก็ตกหนักมาในวันนั้น ทำให้เมล็ดงาจมลงไปในดินหมด เวลาออกไปทำงานในป่าก็มีมดแมลงเข้ามาอยู่ที่ห้องนอน พอกลับมาถึงบ้านตั้งใจจะพักผ่อนให้สบาย แต่ก็ถูกพวกมดแมลงรุมกัดตามเนื้อตามตัว พักผ่อนได้ไม่เต็มที่ ตกกลางคืนพวกหนูก็พากันมาวิ่งเล่นกันบนเพดานบ้านไม่ได้หลับทั้งคืน กว่าจะหลับได้ก็จวนจะใกล้สว่างแล้ว พอตื่นมายามเช้าพวกเจ้าหนี้ยี่มาตามทวงหนี้คืน ทำให้มีความทุกข์ใจมาก นอกจากนี้ ลูกสาวหลายคนก็เป็นหม้าย หาเลี้ยงตัวเองก็ลำบาก ทำให้รู้สึกเป็นทุกข์ใจ เพราะสงสารลูกๆ

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสว่า เรื่องที่พราหมณ์เล่ามานั้น ไม่มีในตถาคตเลย เพราะตถาคตเป็นผู้ไม่มีความกังวล มีความสุข

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๔๐

เป็นปกติ เนื่องจากชีวิตนักบวชเป็นชีวิตที่อิสระปลอดจากความกังวลทั้งหมด ใจจึงเป็นอิสระมีสุขล้วนๆ พรหมณ์ได้ฟังเช่นนั้นยังเกิดความเลื่อมใส ประรณายากเป็นเช่นนั้นบ้าง จึงขอบรรพชา พระลัมมาลัมพุทเจ้าทรงเห็นอุปนิสัยแห่งการได้บรรลุมรรคผลนิพพานจึงอนุญาตให้บวช แล้วพากลับไปวัดพระเชตุวัน

ในวันรุ่งขึ้น พรหมณ์ซึ่งเป็นพระใหม่ได้เป็นปัจฉาสมณะตามเสด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าเข้าไปบิณฑบาตในพระราชวังเช้าวันนั้น พระเจ้าปเสนทิโกศลเสด็จลงจากปราสาทเพื่อถวายภัตตาหาร พระบรมศาสดาทรงปรารภให้พระราชาฟังว่า อยากให้มหาบพิตรช่วยปลดกังวลอย่างหนึ่งให้ด้วย พระราชากราบทูลว่า “พระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงละสิริราชสมบัติของพระเจ้าจักรพรรดิ ทรงผนวชบรรลุความเป็นผู้เลิศในจักรวาลแล้วพระองค์ยังมีปิลิโพธิ์เครื่องกังวลอะไรอีกหรือ พระเจ้าข้า”

เมื่อพระราชาทราบว่ อันที่จริงพระบรมศาสดามีพระประสงค์จะเปลื้องความกังวลให้พระบวชใหม่รูปนี้ จึงถามพระใหม่ว่า มีความกังวลเรื่องอะไร เมื่อรับทราบแล้ว ก็ตรัสเรียกราชบุรุษมารับสั่งว่า ให้ไปจ่ายเงินเจ้าหนี้ของท่านจนหมด ต่อมาเมื่อทรงทราบว่า พระใหม่มีกังวลเรื่องลูกสาวที่ยังไม่มีใคร

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๔๑

รับเลี้ยงดู พระราชาก็ทรงส่งคนไปรับธิดาของท่าน มาเป็นลูกสาวของพระองค์หมดทุกคน ให้มีความเป็นอยู่อย่างสะดวกสบาย

พระราชาทรงถามอีกว่า “ยังมีปิลิโพธิ์อื่นอีกไหม” พระโอรสถวายพระพรว่า “ไม่มี มหาบพิตร” พระราชาได้ถวายเครื่อง-
อัฐฐบริวารให้พระท่านได้ใช้ และคอยอำนวยความสะดวกทุกอย่าง ท่านจะได้ไม่มีความกังวลในการแสวงหาปัจจัยสี่จะได้ปฏิบัติธรรมได้เต็มที่ เมื่อพระโอรสรูปนี้ปลดความกังวลทุกอย่างแล้ว ใจก็ปลดปล่อยโล่งเบาสบาย ตั้งใจทำสมาธิเจริญภาวนาก่อนออกพรรษาท่านก็สามารถทำใจหยุดนิ่ง แล้วได้บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะเครื่องพันธนาการ ร้อยรัดทุกอย่างได้

เราจะเห็นได้ว่า การปฏิบัติธรรมถ้าจะให้ได้ผลดีนั้น ต้องไม่มีเครื่องกังวลใจใดๆ แม้เราจะมีภารกิจอันใดก็ตาม แต่เมื่อถึงเวลานั่งธรรมะ เวลาทำใจหยุดใจนิ่งแล้ว ต้องรู้จักปลดปล่อยวางเอาไว้ชั่วขณะ ให้รู้จักตัดใจเหมือนตายจากอย่าไปยึดมั่นถือมั่นเอาจริงเอาจังกับเรื่องนอกตัวที่ไม่เป็นสาระแก่นสาร เพราะสิ่งต่างๆ เหล่านั้นไม่ซำก็ต้องจากเราไป ถ้าเราไม่จากสิ่งนั้นไปก่อน สิ่งเหล่านั้นก็จะจากเราไป แต่พระรัตนตรัย

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๔๒

ภายในตัวนี้เท่านั้นที่จะอยู่กับเราตลอดไป เป็นที่พึ่งที่ระลึก
ที่สำคัญที่สุดในชีวิตของเรา

ตอนนี้สิ่งที่เป็นการกิจเครื่องกังวลใจของพวกเราคือการ
การสร้างมหารธรรมกายเจดีย์ให้เสร็จสมบูรณ์ ทั้งประดิษฐาน
องค์พระธรรมกายประจำตัวภายใน และการสร้างรัตนบัลลังก์
รอบมหารธรรมกายเจดีย์ ไว้รองรับผู้มีบุญบารมีที่มาจากทั่ว
ทุกมุมโลกให้มาปฏิบัติธรรมร่วมกัน อันที่จริงก็ไม่ได้เป็น
เครื่องกังวลอะไรมากมายหรอก เพราะว่างานสร้างบารมี สร้าง
มหาทานบารมี เป็นบุญใหญ่ที่พวกเราทำกันอยู่แล้ว แต่ว่า
อยากจะเร่งสร้างทำให้เสร็จเร็วที่สุด จะได้สงวนเวลาไว้สำหรับ
ทำงานที่แท้จริง คือขจัดกิเลสอาสวะภายใน ทำวิชา และ
เผยแผ่วิชชาธรรมกายไปทั่วโลก

เรามีเวลาอยู่ในโลกนี้อย่างจำกัด จะต้องใช้เวลาทุก
อนุวินาทีให้เกิดประโยชน์มากที่สุด เพื่อจะได้ช่วยกันดับไฟ
แห่งความทุกข์คือความโลภ ความโกรธ ความหลงของมนุษย์
ให้กลายมาเป็นสันติสุขที่แท้จริงแผ่ขยายออกไปทั่วโลก ชาวโลก
จะได้หันมาแสวงหาความสุขภายใน มาแสวงหาพระรัตนตรัย
ในตัวกัน โดยผ่านมหารธรรมกายเจดีย์ เจดีย์แห่งพระรัตนตรัย
ดังนั้นอยากให้ทุกๆ ท่าน ได้ทุ่มเทชีวิตจิตใจนั่งธรรมะอย่างเต็มที่

อุปสรรคของการเจริญภาวนา

๒๔๓

จะได้เอาเวลาที่เหลืออยู่อย่างจำกัดนี้ ไปทำงานที่แท้จริง ไปศึกษาวิชาธรรมกาย ไปขจัดต้นเหตุแห่งความทุกข์ทั้งหลาย เพื่อให้ตัวเราและชาวโลกหลุดพ้นจากกิเลสอาสวะ ไปสู่อายต-
นิพพาน เพราะฉะนั้นให้ช่วยกันตามผู้มีบุญมาทำสิ่งที่ดีมี
ประโยชน์ต่อโลกนี้ ให้สำเร็จเป็นอัศจรรย์กันทุกๆ คน

